

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem Mestu.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

O novem denarji.

II.

V čem se pa razlikuje novi denar od dosedanjega? — Prvič glede kovine, drugič glede novčene jednice.

Kar se tiče kovine, imeli smo do sedaj za novčno podlago srebro, za nadomestilo njegovo papirnate bankovce in za drobiž srebro (desetice in dvajsetice) in baker. Nova valuta pa se naslanja na zlato, poleg te kovine obdržimo v prometu bankovce, za drobiž pa rabimo srebro, nikel in bron.

Tudi novčna jedinica se predrugači. Kedar se dejanski popolnem uredi nova valuta, — kar se pa mora zgoditi še le čez nekoliko let — izginejo iz naše denarne sisteme goldinarji in krajcarji. Novčna jedinica postane krona. Imeli bomo v prometu zlate po 20 in po 10 kron, t. j. po 10 in 5 gld. sedanje veljave. Iz srebra kovale se bodo krone (= 50 kr. a. v.), one se delijo na 100 vinarjev. Poleg njih napravijo se iz nikelnega denarji po 20 in 10 vinarjev (= 10 in 5 kr.), iz brona pa se naredé novi po 2 in 1 vinar (= 1 in ½ kr. a. v.) Računska sprememba bode jako priprosta. Ako se hoče znati, koliko znaša kaka svota avstrijske veljave v novem denarji, treba bo množiti jo s številko 2. Ako si bil dosihmal dolžan 50 gld., plačati ti bode v novem denarji 100 kron, ako je metrični vagan pšenice dosihmal stal n. pr. 10 gld., bode ga za naprej plačati z 20 kronami, za hlebec kruha, ki sedaj velja 5 kr., dal bodeš v novem denarji 10 vinarjev in če moraš na pr. sedaj v trafiki za tako zvano „kratko“ odšteti 2 ½ krajcarjev, omislil si bodeš tak dvojljivi užitek odsihmal za 5 vinarjev. Da je torej računski sprememba tako lahka in priprosta, je na vsak način znamenita prednost novi denarni sistemi. Vsaj pri tem računu se nihče ne more oškodovati, zlasti če pomislimo, da bode prehod trajal gotovo nekoliko let ter da bomo ves ta čas imeli vzporedno eno poleg druge obe veljavi, dosedanje avstrijsko in novo kronino. In ker je nova denarna jedinica (krona, vinar) za

polovico manjša nego dosedanja (goldinar, krajcar) izvestno je, da bode to na korist onim širnim nemovitim krogom, kateri so vajeni pri kupu in pri prodaji pazno in varčno postopati tudi z najmanjšimi denarnimi odlomki.

Vendar pa računsko vprašanje pri novem denarji ni glavna stvar. Odločilno marveč je vprašanje, koliko novih denarnih jednic se bode izkovalo iz določene kovinske rude, torej v našem slučaju iz jednega kilograma zlata? Od tega razmerja zavisna je notranja veljava novega denarja in kupna sila njegova. Kajti jasno je, čem več denarnih jednic se dobi iz jednega kilograma, tem manj vredna bode posamezna jedinica, in z druge strani, čem manj se jih naredi iz iste kovinske količine, tem bolj raste posameznim jednicam notranja vrednost in kupna sila. To razmerje, za katero strokovnjaki rabijo izraz: Relacija, merodajno je zlasti za vse pravne obveznosti, pa tudi za vse prometno gibanje. Težka krona pomeni dobiček za upnika in za konsumenta, izgubo za dolžnika in producenta, baš nasprotno upliva na nasprotujoče si koristi omenjenih razprostranih krogov lahka denarna jedinica. Kako torej rešilo se je to silno znamenito vprašanje v zakonih, s kojimi se je v našem cesarstvu uvedel novi denar?

Zakon, zadevajoč upeljavo nove valute, vелеva, da je iz jednega kilograma čistega zlata napraviti 3280 kron. Iz tega razmerja sledi, da bode 2 kroni (= 1 gl. a. v.) imeli vrednost 1 marke 70 vinarjev nemškega in 2 frankov 10 centim. francoskega denarja. Ali če se oziramo na razmerje med sedanjim goldinarjem in med zlatom, da bode treba odšteti 119 „novih goldinarjev“ (t. j. 338 kron) za 100 „zlatih“ goldinarjev, oziroma da bode „novi goldinar“ imel vrednost 84 kr. zlata. Kaj pomenijo te številke? Zlobni ljudje begali so ljudstvo z bedasto izmišljotino, da bode odslej goldinar le vreden 84 kr., torej da se bode pri vsakem goldinarji izgubilo celih 16 kr. Samo po sebi se razume, da je ta popolnem bosa. Saj zna vsakdo, da tudi sedaj papirnati goldinar ni bil vreden toliko kakor zlato, temveč da je trebalo doplačati, če si hotel papir zamenjati proti zlatu. To doplačilo

(„zlat agio“) ni bilo stalno, in baš vsled nestalnosti njegove izvirale so največje izgube našemu gospodarstvu. Gori označena relacija 119, (2 kroni = 2 franka 10 cent.) ustanovlja torej „zlati agio“ 19 odstotkov, kajti za toliko lažji bode naš zlati denar nasproti inozemskim zlatim novcem, in baš v tem, da se enkrat za vselej ustali to razmerje, tiči jedro našega valutnega prevrata. Da bode v našem zlatu (= 20 kron) menj zlate kovinske rude nego n. pr. v nemškem zlatu (20 mark) ter da bode vsled tega doplačila treba, če zamenimo enega proti drugemu, to razmerje na korist bode avstrijski produkciji vzlasti v prometu z inozemstvom. Inozemec namreč plačuje svoje blago naravno v svojem denarji, dotični torej, kateri je kaj prodal na inozemstvo ter skupilo prejel v tuji valuti, napravi v našem slučaju 19 odstotkov dobička le z ozirom na tako zvani „agio“. Da bi valutni zakon določal, da je v novi kroni toliko zlata kakor v nemški marki, naravno odpade ta dobiček, najvažnejši naši eksportni interesi bili bi jako oškodovani, padala bi cena tudi na domačem trgu, in huda gospodarska kriza bi morala nastati vsled takega nepovoljnega razmerja. Proti sedanji relaciji se pa ne dá dosti ugovarjati ter se istinito v državnem zboru tudi ni mnogo ugovarjalo. Ona dejanski fiksira sedanji tako zvani „zlati agio“, pa se tudi strinja s povprečnim „agiom“ zadnjih 13 let, naslanjajoč se toraj na istinite razmere, katere so nastale počenši z l. 1879, v katerem je država naša ustavila prosto kovanje srebrnega denarja na račun zasebnikov. Da je vsaj relacija pri novem denarji srečno bila določena, vidi se najbolj iz tega, ker jo je takoj sprejel denarni trg, uredivši ceno inozemskim novcem in menjicam z ozirom na našo relacijo. Niso še bili potrjeni naši valutni zakoni in uže se je ustanovila in utrdila veljava našemu denarju, katera se je preje vedno bila gibala navzgor in navzdolj kakor se je zljubilo domačim in tujim špekulantom.

Toda recimo tudi, da se je dobro pogodila denarna jednica in posrečila relacija, s tem vendar še ni rešena obilica težavnih vprašanj, zadevajočih našo valutno reformo. Merodajni so še drugi oziri, pred vsem, bode-li mogoče, pridobiti tisto množico zlata, katero potrebujemo za upeljavo zlate valute za našo državo, potem ali bode pač tudi mogoče, ohraniti pridobljeno zlato ter zaprečiti, da ga nam zopet ne odnesó tujci, in slednjič, koliko bode stala cela valutna operacija državo našo, od prvega nakupa zlate kovine do popolnega svršetka cele operacije, kateri se razodeva v tem, da se bankovec povsod jemlje za zlato, ter zamenja proti istemu?

Skušali bomo po domače, v kolikor se dá pri tako zamotanih vprašanjih, odgovarjati v ko-
nečnem članku.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

O slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani je veliko povedati, ter bomo, kolikor to naš mali prostor dopušča, tudi prihodnjič prinesli. Danes le toliko: Vdeležencev shoda je blizo 2000, vseskozi odličnih in zavednih osob. Veliko je Štajercev, Primorcev, Goričanov, Istrijanov, Korošcev itd. Navzoča sta ljubljanski in lavantijski škof, goriški škof se je dal zastopati; obilo je višjih duhovskih in svetovnih osob. Mesto je okrašeno s zastavami in zvečer so bile hiše razsvetljene v streliški ulici. Zanimanje za resolucije je živahno, govori krasni in prepričavni. Mnogo pozdravov je došlo brzojavno iz raznih krajev.

Kranjski deželni predsednik, občečislani baron Andrej Winkler, šel bode v pokoj, po več nego 40letnem vspešnem, marljivem delovanju. Mi to vest posnemamo iz družih listov, toda zamolčati ne moremo in odločno obsojamo nesramno pisanje naših nemškutarjev po nemško-židovskih listih o tem zasluženem možu. Ti ljudje menijo, da ako on stopi v zaslužen pokoj, da dobimo moža na Kranjsko, kateri bode Slovence čez noč preustrojl. Bog nam daj mu vrednega naslednika!

Deželni zbori so sklicani in sicer se snidejo 9. t. m., med njimi tudi Kranjski. Dolgo sedaj ne bodo poslovali, ker ne bode časa, pač pa jim bode rešiti proračune; za druga dela sešli se bodo pozno v jeseni ali meseca februarja — Nemški liberalci so na vse kriplje delali, da ne bi bili deželni zbori še sedaj sklicani, toda nemajo še, kakor se kaže, pri vladi odločilne besede.

Mej Čehi in Nemci je narodno sovraštvo zelo napeto. Ni dolgo temu, kar so se pretepali blizo Iglave na Moravskem nemški „burši“ in češki delavci; krivi so pretepu povsem nemški „burši“, kateri so šest delavcev vračajočih se iz dela napali, ti poslednji so bežali proti tovarni, v kateri so delali; „burši“ seveda za njimi, tam so delavci svoje sodruge na pomoč klicali jo tudi dobili in so nekoliko pijane, ošabne „burše“ pretepli. Ta slučaj pa so, seveda po svoje zavili nemški oficijozni in neoficijozni listi ter kar besnili nad Čehi, češ da so oni krivi tega pretepa, ko je pa ravno narobe. Še sedaj nemški listi po Moravskem hujskajo zoper Čeha in celo mestni zastop z županom vred v mestni hiši v Iglavi hujška proti českemu elementu.

V Trstu razpočila se je zadnje dni pod namestništvom bomba, ne da bi veliko škode napravila. Tudi so zaprli mladega moža, kateri je o priliki smrti necega italijanaša, mladino navduševal za veleizdajske namene. O, irredenta ne počiva in kljub temu se italijanski živel ob Adriji bolj neguje, nego slovanski!

Kaj je novega po širokem svetu?

Kolera mori ljudi po Evropi, toda ne le na Ruskem, temuč pokazala se je in vže več sto ljudi v prezgodnji grob potisnila tudi na Nemškem v Hamburgu, kjer vsaki dan po več sto ljudi zboli in umrje. Tudi v druge kraje na Nemškem se je vtihotapila kolera, enako se godi po Francoskem, kamor jo je zanesla neka nemška ladija. Celo v naši državi, pišejo nekateri listi, da so nastopili posamni sumljivi slučajji, toda oficijelno ni nič priznano. Presv. cesar so opustili potovanje v Galicijo in to iz uzroka, ker sedanje zdravstveno stanje ne dopušča prevelicega zbiranja naroda.

Na **Srbskem** so dobili zopet nove ministre in novega regenta. V tej sosedni državi je menjava ministrov vedno na dnevnem redu.

V **Bolgariji** v Filipopelju so otvorili te dni prvo razstavo, kar gotovo kaže, kak napredek je storila ta mlada država, odkar se je znebila težkega turškega jarma.

Na **Italijanskem** je v polnem cvetu razbojništvo, vsak hip se čuje o napadih. — Dolga imajo Italijani tudi več kot dovolj in sicer nad 12 in pol tisoč milijonov lir in sedaj ko zopet denar potrebujejo ga ne morejo nikjer dobiti. — Pa vendar naši neodrešenci tja silijo, kjer je revščina na vrhuncu.

Na **Angleškem** nastal je nepotreben krik, da je Indija v nevarnosti in Ruse so jim slikali na steno, katerih se Angleži posebno bojé, da jih le kedo nalaže, da se pomikajo proti Indiji. Pa to je bil le manever propale liberalne stranke in prefriganih Nemcev, češ, da že takoj v stiske spravijo izkušenega Gladstoneja in njegovo stranko.

Piše se nam:

Iz Toplic. — Umrli je tukaj 5. avg. č. g. Franc Sitar, zlatomašnik, v pokojni duhovnik tržaške škofije 84 let star. V mašnika posvečen l. 1840 služboval je kot kapelan in kurat civilne bolnišnice okoli 15 let v Trstu, kjer je bil zaradi svojega ljubeznivega in prijaznega obnašanja in zvestega spolnovanja svojih stanovskih dolžnosti, splošno ljubljen in spoštovan. Od leta 1869. bival je v pokoju v svojem rojstnem kraju na prijaznih Toplicah. Pokojni je bil blag in dober mož, pridn, delaven. Po opravljeni sveti maši, katero je skorej vsaki dan, bodi si zima ali poletje, ob odločeni uri služil, baval se je z branjem raznih časnikov in drugih poučnih knjig, in zraven prav pridno obdeloval svoj mali vrtec, kjer si ga našel vsako uro čez dan, da le deževalo ni. Bil je blagi ranjki tudi gostoljuben. Posebno ga je veselilo, kadar so ga prišli obiskat duhovni, bodisi domači ali ptuji, vsacega je prav prijazno sprejel in dobro pogostil. Za-se pa je živel priprosto in skromno. Kar je večkrat sebi pritrgal, dobivali bodo po njegovi smrti domači reveži rojstne njegove župnije, katerih se je v svoji oporoki velikodušno spomnil.

Pogreb je bil v nedeljo 7. t. m. ob 5. uri popoldne. — Vdeležili so se ga po njegovi izrečni želji le gg. duhovniki, sosedje in njegov večletni zvesti prijatelj prečast. g. dekan Anton Aleš ter dolga vrsta domačih župnijanov — Blagi pokojnik bodi vsem znancem in prijateljem priporočen v blagi spomin in molitev.

Iz Ribnice. — Tekom treh tednov godile ste se tu v Ribnici dve izvanredni slavnosti, ki zaslužita, da se ometata pozabljivosti. Prva slovesnost vršila se je dne 27. julija, ko je bil naš obče čislani g. nadučitelj v pokoju Jožef Raktelj odlikovan od cesarja z zlatim križem za zasluge. — Naj opišem nekoliko to svečanost, da sl. občinstvo izvé, kako znamo Ribničani ceniti tudi svojega učitelja in izgojevatelja, koji nam je 43 let neprenehoma deloval na šolskem polju. Vše na predvečer t. j. 26. julija so mu ribniški pevci (12 grl) priredili ob deveti uri lepo podoknico s tremi pesnimi in lepo kantato „Vspomenico, zatega križa“, koja je gospodu nadučitelju na čast, zložil priprost mladenič krojač Mihael Zobec iz Hrovače, in vglasbil jo g. J. Carli, tukajšnji organist. Med petjem švigali so raketi v zrak in mogočni strel iz topičev razlegal se je po naši prelepi dolini pozno v noč.

Drugi dan so spremili naši vrli gg. duhovniki odlikovanca s častjo v Dolenjo Vas, kjer mu je g. c. kr. okr. glavar pl. Thomann vpričo g. učiteljev in gospodičin učiteljic, ki so se bili zbrali k običajni okr. konferenci, pripel zaslužni zlati križec na prsi. Po končani dekoraciji se je četvorica vrnila nazaj v Ribnico, kjer je bila sprejeta z prazničnim zvonjenjem in močnim streljanjem. — Ob deseti uri je bila v župni cerkvi velika sv. maša z asistenco in zahvalno pesnjo. Sv. daritve so bili deležni razun gg. c. kr. uradnikov in mnogobrojnega števila vernikov, tudi gg. c. kr. okrajni načelniki kočevski.

Ob eni uri popoldne začel se je obed ali banket v zalo ovenčani dvorani gostilne „pri Cenetu“. Sešlo se je bilo okoli šestdeset oseb, koji smo bili vrlo dobro postreženi. Prelepe slavnostne govore, prisrčne napitnice v čast gospoda odličnjaka itd. je zopet spremljalo bobnanje, pokaenje topičev čez osmo uro zvečer. Tako čislamo Ribničani zaslužene, vrle možake.

15. avgusta ali na Veliki Šmarn, imeli smo tu pa še redkejšo svečanost. Obhajali so namreč naš velespoštovani gospod Jožef Skubic, bivši ribniški kapelan, a zdaj od leta 1869 tukaj v pokoju v 90. letu svoje starosti, svojo biserno ali demantno sveto mašo. Počastili so jih že v predvečer tukajšnji korski pevci z mično serenado, bengaličnim ognjem in bakljado po trgu, ter pokanjem z možnarji. Ob deseti uri pa so služili gospod Jožef slovesno sv. mašo z „Te Deum“. Asistirali so jim domači trije duhovniki ter gospodje župniki iz Dolenje Vasi, Velikih Lašič in Sodražice. Pridigovali so jim pa g. dr. J. Krek naš izvrsten govornik. Čudili smo se gibčnosti in močnemu glasu č. g. diamantnika. Bog ga nam ohrani še mnogo let! — Da je bilo pri obedu v župnem dvoru potem mnogo govorov, napitnic itd., ume se samo ob sebi.

K sklepu izrekam še srčno željo vseh mojih sosedov, sotržanov in vseh faranov, da bi č. g. diamantnik Skubic in njegov iskreni stari prijatelj odlikovanec g. Raktelj še dolgo in srečno korakala tu med nami in da bi, ker se tukaj na zemlji tako rada družita, bila enkrat združena tudi v nebeskem veselju!

B. P.

Iz Cirknice, 14. avgusta 1892. — 14. t. m. je šel zgodaj zjutraj gozdni varuh kneza Windischgrätza

Peter Kunc v službo v tako imenovani „Rakovski grič“. Sedel je na svojem lovskem čakališču prav blizu stanovanja železniškega stražnika. Najbrže je zasledoval kakega lovskega tata, katerih ni tukaj ravno malo, kajti bil je vesten in strog v službi. Proti tretji uri, kakor se pripoveduje, slišali so strel in sodi se, da ga je vstrelil, kak preganjeni lovski tat, ker je bil urnejši. Nesrečnejši dobil je v prsi 15 svinčenih zrn, od katerih so mu šle štiri skozi srce. Sedaj so našli v neki skalnati duplini skrito puško, s katero je bil najbrže Kunc vstreljen in utegne biti lastnina morilca. O, da bi Bog dal, da bi se najdel pravi zločinec! Tudi logaško sodišče dobilo je brezimeno pismo, v katerem se pripoveduje, kje da naj iščejo morilca. Ranjki zapustil je ženo in štiri otroke.

15. avgusta imeli smo v Cirknici v županovih prostorih katoliški shod. Dvorana je bila primerno ozaljšana. Poslušalcev je bilo polno. Pazljivo so poslušali gg. govornike, kateri so jeden, ko drugi kazali, da mora biti vera in šola na dobri podlagi, da katoliška vera je jedini ključ, kateri nam odpira nebeška vrata. Upati je, da so govorniki v dobro zemljo položili njih poduk, kar jim bodi v plačilo!

Iz ljubljanske okolice, dné 28. avgusta. — Letina bode pri nas sredna. Žita smo precej našli ali v mnogih krajih malo namlatili, ker je vsled preobilnega dežja pšenica in rž močno pala. Krompir nekaterim gnije. Sena je bilo mnogo; otava, ki se ravno sedaj najbolj kosi, pa je večinoma (zlasti po mokrih krajih) slaba. Sadja bode več, kakor pri vas, tako se mi je vsaj zdelo, ko sem bil doli. Ljudje so večidel zdravi, le po nekaterih vaseh med otroci razsaja griža. Nekaj jih je vže vsled nje pomrlo. Kolere se dosedaj še ne bojimo — pred zimo te „nebodijetreb“ menda ne bode do nas, zima pa jej bode zavila vrat. Vašo dolensko železnico od Ljubljane dalje kaj pridno delajo: Da bi le koristila nam in vam!

Iz Mostara, 2. avgusta. — Obljubil sem zadnjič, da vam še kaj sporočim iz jugo-slovanskega. Obljuba dolg dela; treba je spolniti.

Nikdar pa ne mislite, da vam bom popisaval na drobno svoje potovanje; ne, to bi bilo za-me, zlasti sedaj premučno, za bralce pa morda dolgočasno. Le nekatere črte vam hočem takorekoč vreči na papir. Severna Bosna tako zvana Posavina je nizka, ali proti jugu se vzdiga bolj in bolj. Prijazne zelene doline, visoke gore, deloma bogato obraščene te pozdravljajo povsod; zdrava hladna voda pa ti gasi žejo. Lepa je ta Bosna in rodovitna za poljedelca, živinorejca in pa tudi vrtnarja — ali za trto pa ni južni del, ker leži previsoko.

Nikakor pa ni tako lepo, kakor natora, to, kar imajo dodati pridne človeške roke. Polje je obdelano površno — res turško. Kočice, bosanske kmečke hiše imajo po višavah od Banjaluke do Travnika samo do tál segajočo streho, ki je na enem koncu tudi zadelana, na drugem pa ima odprt uhod; nič niso boljše od onih, kakoršne stavijo tam v vročej Afriki črnici, samo obliko imajo drugačno. Tako je s stanovanjem za pametne ljudi; ali še slabše je z bivališči za živino. Med pristnimi Bošnjaci ne najdeš niti enega hleva: lesen plot je hlev za zimo in leto; strehe bosanska živina ne pozna. Imajo pa Bošnjaki živine mnogo — posebno ovac in konj. Bosanski konj je gotovo največji trpin na svetu. Vóz je v Bosni malo, a prej jih ni bilo nič. Vse mora konj znositi na svojem hrbtu. Mlademu se priveže sedlo na hrbet in ne znebi se ga žival nikdar več. Nosi ti gospodarja, drya, sode, po

dva sežnja dolge deske — sploh vse mora nositi. Za plačo dobiva sunljeje in udarce — krmo pa naj si išče sam po leti, a večinoma tudi po zimi. Radi tega je na pomlad bosanska živina, kolikor je niso raztrgali volkovi, grozna: kost in koža!

Prepričani pa smemo biti, da tako ne bo dolgo. Vzglede naseljencev, poduk, pa tudi potreba bode izučila bosniške naše brate, da bodo jeli sicer tako rodovitno zemljo obdelovati, pridno in pametno, pa tudi za živino skrbeti tako, kakor se to godi pri nas in tudi drugod. Tako hitro ne bode še: še bode preteklo dosti vode po bosniških tleh predenj se popravi, kar je zagrešil grozni Turek skozi stoletja.

Letina bode letos sploh dobra. Okoli mest Jajce, Travnik, Sarajevo so pospravljali ravno te dneve lepo pšenico. Da bi bilo zorano, pognojeno, kakor pri nas dala bi istinito zlato zrnje! Mlatijo na njivi, ali bolj prav ne mlatijo, kajti v Bosni cepca ne poznajo, ampak žito le manejo s konji. Ugladi se gotov prostor na njivi, zbije se, da je trd, nastelje se nanj žito in po njem se gonijo konji dokler ni ometo. Slama, tudi seno, se spravlja na prostem v stoge, kajti shramba za take reči se zdi Bošnjaku nepotrebna. Koruza kaže jako lepo; krompir tudi, ali tega je v primeri z našimi kraji tu malo sajenega. Sadja ne bode posebno veliko; vendar pa dobiš n. pr. v Sarajevem različnih sliv za primerno nizko ceno. Isto tako ti ponujajo za malo novcev različnih užitnih buč, čebulj itd., da je veselje. Nama prijatelj, ne diše posebno, ali dajo se uživati, tembolj pa gredo v slast Bošnjakom, le poglej!

Pa pustimo lepo Bosno, vsedimo se na železnico, ki nas popelje v Hercegovino čez visoko in prelepo planino Ivan. Ta planina ima velikanske gozde in bila je pred 15. in več leti priča, kako je tekla turška, pa tudi kristjanska kri, ko so se vzdignili kristjani zoper ljute Turke. Mnogo podrtih hiš na desnej in levej ti še priča, kako strašna šiba je notranja vojska.

(Konec prih.)

Domače vesti.

(Rojstni dan presvit. cesarja) se je, kakor vsako leto, tako tudi letos praznoval v Novem Mestu in drugih krajih prav svečano. Novomeška meščanska garda pa je poleg tega še napravila v nedeljo dné 28. avgusta na nekdanjem vojaškem strelišču na Brezji pri Ločni cesarsko slavnost in streljanje v tarčo. Udeležba je bila prav živahna.

(Visok gost) bival je v našem mestu dné 29. in 30. avgusta v osobi g. feldzeugmeistra Giesel pl. Gieselheim, kateri je višji nadzornik žandarmerije in je prišel nadzorovat tukajšnji oddelek.

(Zgradba dolenske železnice) od Grosupelj do Novega Mesta in Straže se je po javni dražbi na Dunaji 16. avgusta oddala, in potrebuje le še potrdila ministerstva, da se delo prične. — Mizar Šali in Vovk že podirata svoji hiši, ter gradita nekoliko oddaljeno novi hiši. — Zgradbo od Grosupljega do Novega Mesta dobili so trije podjetniki in delala se bode tudi do Straže. Graditi jo bodo pričeli, kakor smo iz zanesljivega vira zvedeli, 9. t. m.

(Zdravstveno stanje) po novomeški okoli ni najbolj, mnogo ljudi toži o griži in mrzlici, poslednji je vzrok slaba pitna voda; vendar ni čuti o mnogih slučajih smrti. Paziti je treba v tej vročini posebno na deco, da ne jedó prezeleno sadje in tudi, da ne pijo vode na sadje, salato in kumare. Gospodinje! ne dajajte sedaj vašim ljudem jesti ne kumar,

ne salate, skuhajte jedi dobro in skrbite za snažnost v hiši in hlevu! ker mnogo se čuje iz sosednih držav o grozni uničevalki ljudstev o — koleri!

• (Naša občina) je kupila bivše vojaško oskrbovalno skladišče in bolnico za 15.000 gld., kar je hvale vredno, posebno ako poudarjamo velike prostore in velik vrt in v kakšni zadregi, da smo z stanovanji za zasebnike ali kake urade. Namerava se baje tja nastaniti pošta, katera bode takoj postala erarična, kakor hitro se dobi primeren prostor. Toda ravno gledé pošte ni vsem prav, da se tja nastani, ker bode preveč od rok in cena, katera je sedaj proračunana samo za pripravne prostore za pošto na 9000 gld. se nam zares vidi visoka; pošta bi plačevala 800—900 gld. najemščine.

(Živinski sejm) vtorek dné 30. avgusta ni bil posebno dober. Prignali so ljudje nad 1000 glav goveje živine in so jej bile cene jako visoke, prešičev so prignali tudi veliko, toda bili so po ceni.

(Toča) je zopet pobila poljske pridelke v petek dné 26. avgusta v Prečni, na Novi gori, Daljnem vrhu, v Ždinji Vasi, Šent Petru, Beli Cerkvi in Šent Jerneju, po nekaterih krajih je uničila skoraj vso ajdo.

(Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šolnina Grmupri Novem Mestu), kjer se prične šolsko leto 1892/93 dné 3. novembra 1892, izpraznjenih je pet deželnih ustanov in več mest za plačujoče učence. — Prošnje naj se pošljejo do 8. septembra t. l. vodstvu omenjene šole na Grmu.

† (Umrli): Anton Blagne, trgovec in posestnik v St.-Jurju pri Kranju, umrl je 10. avgusta po več mesečnem bolehanju. — Bil je mož poštenega in odkritega značaja, ter se ni bal nobene resnice povedati. Nam Dolenjem je rajni dobro znan, ker je pri grofu Barbotu na Rakovniku 28 let kot grajski oskrbnik služboval. Vedno se je rad spominjal Dolenjskega, tako tudi zadnje dni svojega življenja. — Ed. Ovič, tudi oskrbnik rakovniške grajščine umrl je 11. julija. Rajni bil je še-le dva meseca poročen z gospodično Evgenijo Hodurekovo v Vigstadtlnu. — Franc Jamšek, ravnatelj šole v Rajhenburgu in c. kr. šolski nadzornik, umrl je nenadoma 22. julija v 52. letu svoje dōbe. — Tu ponavljamo lepe besede iz „Učiteljskega Tovariša“: „V najlepši dōbi pobrala ga je nemila smrt ter iztrgala obitelji ljubljene očeta, učiteljem častnega in odličnega člana, mladini vzornega učitelja, národu iskrenega rodoljuba, nevednim modrega sveto-dajalca“ itd. — V Novem Mestu je umrla v nedeljo, dné 28. avgusta gospa Ivana Vaupotič, soproga davkarskega pristava, po kratkeji in mučnej bolezni v 26. letu svoje starosti. Lahka jim zemljica!

(Šolski sklep v zavodu šolskih sester v Šmihelu pri Novem Mestu) vršil se je dné 28. avgusta. Po slovesni sv. maši sešlo se je mnogo vabljenega gospōde v samostanski dvorani, kjer so bila razstavljana ročna dela šolaric. V lepem redu, okusno nakopičeno bilo je tu videti vsakovrstnega blaga od prosto obrobjenega robca do naj bogateje tkanine; na vsakem komadu ime dotične šolarice. Prav ugodno bilo je pogledati zakrpano perilo, kar je bilo dokaz, da se vrši poduk iz praktičnega stališča za gospodinjstvo urejeno. Ravno tako največje pohvale vredno obneslo se je izpraševanje v drugih šolskih predmetih, pri malih, kakor večjih šolaricah. Lepi red, nežno obnašanje, jasni odgovori, ki so poslušalce prepričali, da otrok tudi razume, kar odgovarja; to vse je jako

ugodni utis storilo na poslušalce in le dolžnost storimo, če čast. šolskim sestram na tem vspehu častitamo. Starišem pa, ki imajo svoje hčere iz doma v šolo poslati, z najboljšo vestjo ta zavod priporočamo, ker je poduk res izvrsten, plača jako zmerna in lega samostana lepa in zdrava. — Šolski sklep v Toplicah pa se je vršil dné 27. avgusta s slovesno sv. mašo. Šolo je obiskovalo v treh razredih 229 otrok in sicer 122 dečkov in 107 deklic.

(Národna šola) je društvo v podporo slovenskemu ljudskemu šolstvu s sedežem v Ljubljani. To društvo uspešno deluje že dvajset let s tem, da za nabrane denarje kupuje za šolsko mladino potrebne stvari, ter jih po vsej deželi zastoni deli. Pretečeno šolsko leto se je razdelilo za tisoč in tri sto goldinarjev knjig, pisank, peres, svinčnikov, tablic itd. — Vsak lahko razvidi veliko korist tega društva, torej čast gospodom, ki se za to trudijo.

(Program konjske dirke v trabl. 1892), katero priredi konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske v soboto 17. septembra t. l. v St.-Jarneji na Dolenjskem in sicer v prvih dveh oddelkih samo za kmetske posestnike, t. j. take, ki svoja zemljišča tudi sami obdelujejo, v drugih oddelkih za vse brez izjeme. Dirka bode dné 17. septembra (v dan premovanja konj) popoldne ob 2. uri v Šent-Jarneji, in sicer na novo prirejenem dirkališču. — I. Dirka tri- in štiriletnih kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 1600 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalc, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v štirih minutah na cilj. — Prvo (državno) darilo 100 gold. Drugo (državno) darilo 50 gold. Tretje (deželno) darilo 25 gold. — II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalc, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj. Prvo (državno) darilo 50 gold. Drugo (deželno) darilo 30 gold. Tretje (deželno) darilo 20 gold. — III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za yalahe, ki so najmanj pol leta lastnina enega in istega kranjskega posestnika. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalc, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj. Prvo (deželno) darilo 40 gold. Drugo (deželno) darilo 25 gold. Tretje (deželno) darilo 20 gold. Četrto (deželno) 10 gold. IV. Gosposka dirka s parom konj brez razločka spola in starosti konj. Daljava 2400 metrov. Dirka se vrši le, ako se zglase trije tekmovalci. Častno darilo konjarskega odseka: Srebrna namizna oprava vredna 50 gold. — Udeležitev pri dirki je zglašiti pismeno ali pa na dan dirke tudi ustmeno, najpozneje do 12. ure opoldne občinskemu uradu v St.-Jarneju. — Za udeležitev v III. oddelku plačati je pri zglašitvi 1 gold., v IV. oddelku 2 gold. vstopnine. Določila reda in drugih stvari povedo nalepljeni listi.

(Vekoslav Progar, akademični podobar slovenski). O umetnosti tega gospoda zadnje dni skoro vsi slovenski listi govore. Izdelal je namreč podobo Mat. Božje, obdano od mnogo angeljev, tako lepo in umetno, da ga vse občuduje. Naročena je za farno cerkev v Kamniku. Gospod Progar je rojen Dolenjec iz Dolenje Vasi fare Mirna Peč, sin priprostitih kmečkih starišev. Na prigovarjanje rajnkega kanonika Mlakarja, bivšega odnotnega župnika, ki je spoznal bistroumnost in nadarjenost mladega fanta, šel je Progar k podobarskemu mojstru Jerebu v Metliko, pozneje k slavnemu podobarju Zajcu v Ljub-

ljano in konečno na Dunaj. Sedaj pa je v Celovcu, kjer že dve leti uspešno deluje.

(Tamburaški zbor v Šmartnem pri Liji) priredi v nedeljo 4. septembra ustanovno veselico na vrtu g. J. Wakonigga. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 kr. Spored je bogat in mikaven, sodeluje tudi pevsko društvo „Zvon“ in g. L. Potrebina. Veliko zaslug za ustanovitev tamburaškega zbora ima pač g. Bartelj.

(Novi knjigi.) V založbi knjigoveza Antona Turka v Ljubljani ste ravnokar izšli dve mični knjižici, namreč „Sveta Notburga, pomočnica v vsakovrstnih potrebah in popis življenja svete Heme, kneginje slovenske s pripovedko o zvonu v Blejskem jezeru“. Drugi pomnoženi natis. Z barvano podobo. — Cena 18 kr.; pa „Cvetina borogradska“. Povest predelal H. Majar. Ilustrovana izdaja s 128. strani. Cena 40 kr. Da-si tudi je vsebina obeh deloma že znana, ju vendar priporočamo čitateljem z zavestjo, da boste ugajali.

(Nova igra.) V založbi g. Dragotina Hribarja v Celju je ravnokar izšla nova gledališka igra z naslovom: „Kateri bo?“ Prizor iz domačega življenja, predelal Ig. pl. Kl. Snov je vzeta iz domačega življenja ter prepletena z mičnimi, šaljivimi prizori, da bo igra res kaj primerna za odre po naših čitalnicah in bralnih društvih. — Knjižica ima 29 strani, ter stane 15 kr. po pošti 17 kr.

Razne vesti.

* (Samoumrov) je v Trstu vedno več. Zadnje dni skoro ni bilo dneva, da ni bilo brati v časopisih o samoumorstvu ali pa celo po dveh na en dan. V štirinajstih dneh bilo je v Trstu in okolici šestnajst samoumrov; deloma jim je vzrok nesrečna ljubezen, deloma pa uboštvo. V obče se trdi, da kar sta Trst in Reka zgubila pristo luko, je uboštvo postalo neznosno.

* (Požar) je uničil koncem minolega meseca v Trstu veliko skladišče lesa, katero je bilo cenjeno 200.000 goldinarjev, v Mariboru pa je pogorel del pivarne, katere škoda se ceni na 40.000 goldinarjev.

* (Potovanje v Ameriko) preko nemških luk Hamburg, Bremen itd. je vsled kolere ustavljeno in to najbrže, ker se Amerikanci boje te pošasti, pa imajo tudi prav.

* (Prijetno iznenadenje.) Nek mlad človek, ki je leta 1887. v Buda-Pešti nekemu staremu možu rešil življenje, bil je te dni kaj prijetno iznenaden. V Frankfurtu mu je prišlo namreč v roke naznanilo, da je oni mož, katerega je rešil nekdaj, imenoval za glavnega dediča svojega 230.000 goldinarjev iznašajočega premoženja. Blagodušni dobrotnik je omenil v testamentu, da so bili to najlepši dnevi njegovega življenja, ki jih je preživel od časa svoje rešitve.

* (Italijanska vina) pričeli so nvažati z 27. avgustom v našo državo in to sicer ker so carino tem vinom pri nas znižali na 3 gld. 50 kr. od hektolitra. V Trstu in na Reki je uže nad 150.000 hektolitrov vina po skladiščih. Po vseh večjih mestih imajo italijanski vinski trgovci pripravljene prostore za razprodajo vina.

* (Najmanjše človeško bitje) je bila brezdomno Lucija Zarate iz Meksike, rojena 7. januarja 1860. l., umrla 28. januarja 1890. l. Obiskovala je združene države in si prislužila mnogo denarja s tem, da se je kazala ljudem v gledališčih. Od leta 1883. do svoje smrti tehtala je 8—9 funtov, njena navadna

teža pa je bila samo 4—5 funtov. „Britko je jokala“ piše „Amerikanski Slovenec“ in tožila čez svojo nemilo osodo; goreče je prosila Boga, da bi ji vendar blagovolil dati telo in težo, kakoršno imajo dekleta njenih let.

* (V združenih državah severne Amerike) znaša dandanes število prebivalstva 62,622.250 in sicer 32,067.880 moških in 30,554.370 ženskih. Od leta 1880. se je prebivalstvo pomnožilo za 19,466.467. Število belokožcev znaša 54,983.890 dočim ima 7 milj. 638.360 ljudi različno barvano polt. Amerika je menda jedina, v katerej število moških število žensk značno nadkriljuje.

* (Srečna država.) Dolgovi izobraženih držav v Evropi so narastli v desetih letih na 118.000.000 nasprotno pa so se dolgovi Amerike zmanjšali v tem času za 1030,557.260. V l. 1865. je plačal povprečno vsak Amerikanec 78 dol. in 55 centov davka, leta 1890. pa le 14 dol. in 24 centov. Vrednost posestva se je povzdignila od sedem biljonov na petnajst biljonov.

(Kratko, pa jasno opravičenje.) Neki učitelj je sprejel od revne vdove sledeče pismice: „Spoštovani gospod učitelj! Prosim opravičite mojemu sinu Fricu zamudo šolskega obiskovanja. Dotični je pred par dnevi na legarju umrl.“

* (Dober spomin.) „Da, da, gospod učitelj, ko sem še hodil k vam v šolo, zmajevali ste večkrat z glavo, toda čudno, nikdar ne s svojo, temveč vedno le z mojo.“

(V šoli.) Profesor: „Ali mi znaš navesti Jaka, kak zgled ženskega junaštva iz starodavnosti?“ — „O pač, gosi, ki so se svojim vpitjem rešile kapitol v Rimu“, odvrne učenec.

Bratje Sokoli!

V nedeljo 11. septembra napravi naše društvo

izlet v Družinsko Vas.

Priti je v popolnej društvenej obleki ob polu 2. uri v telovadnico. Odhod ob 2. uri v Družinsko Vas k g. Zorku, tam prosta zabava s telovadbo, godbo itd. Povratek v Mesto ob 8. uri zvečer. Naprošeni ste bratje „Sokoli“, da se izleta udeležite polno številno. Na zdravje!

Odbor dol. „Sokola“.

Zahvala.

Blagorodni gospod Viktor Röhrmann, tovarnar in veletržec v Ljubljani, blagovolil je podariti tukajšni narodni čitalnici lepo zbirko kipov naših slavnih velemož. Za ta veledušni dar srčno zahvaljajoči se, kličemo vrlemu rojaku gromoviti živio!

Odbor narodne čitalnice v Novem Mestu

dné 19. avgusta 1892.

Listnica vredništva.

G. J. P. v C. hvala za poslano. Prosimo večkrat kaj.

Loterijske srečke.

Gradec	13	avgusta	27	16	2	79	33
Trst	20.	„	83	89	70	72	65
Gradec	27.	„	90	41	84	10	12

V mesecu juliju v Novo Mesto vračujoča se pisma:

Josefa Rome, Ljubljana. — Agnes Kukman, Triest.
— Ferd. Pirc, Sokolovac (rec.) — Mat. Lužar, Calumet (rec.) — Südbahn-Gesellschaft, Triest (rec.) — Josef Turk, Chicago. — Johann Šimic, Farmington. — Reess'sche Forrstant, Steinhäus. — Giovanni Bol Boni, Neustadt. — Janez Bačar, Sokolovac. — Johann Redar, Cook. — Nikolaj Novak, Leoben. — Mat. Reichnauer, Čermošnic. — Vincenzo Blagar, Fiume. — Marija Lipar, Sv. Križ. — Anton Rotar, Trifajl. — Frank Schmaidek, Mich. Hankton (rec.) — Frank Schmajdek, Mich. Hankton (rec.) — Ana Klopčar, Bučua Vas. — Josefa Rome, Ljubljana. — Ignac Frentel, Raka. — Ignac Frentel, Raka. — Janez Kastelc Omaha. — Anton Marinič, Dollar. — Joh. Jakše, Iron Mountain. — Johann Iller, Helena Mont. — Johann Suharnik, Jamestown. — Victor Simunich, Chicago. — Franca Gredenc, Zagreb. — Franc Steh, Blocton (rec.) — Alois Mirtič, Wien. — J. Teutsch, Fiume. — Ana Zaubi, Triest.

Št. 7060

Razpis.

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu, — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom —, izpraznjenih je 5 deželnih ustanov za prihodnje šolsko leto 1892/93, katero se prične 3. novembra 1892.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadje-rejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in poduk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

- 1.) Plačujoči učenci, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in
- 2.) eksternisti, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr. naj se

do 8. septembra 1892

izročé vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župniško spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je revers ali obvezno pismo starišev oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
dné 8. avgusta 1892. (186—1)

Išče se

(185)

trgovski učenec,

14 let star, ter zmožen slovenskega in nemškega jezika, zglasiti se ima pri g. Franc-u Strgar v Št. Rupertu.

Služba kovača.

Išče se kovač, kateri je posebno vešč v konjskem kovanju in popravljanju poštnih in kmetijskih vozov, kakor tudi kmetijskega orodja, kateri je ne- oženjen in dobrega zadržanja.

Letno plačilo 110 gld., s prosto hrano in stanovanjem, razun perila. Pri dobri rabi in lepemu zadržanju se mu zaslužek poboljša.

Službo je nastopiti 1. oktobra t. l. Ustmene ali pismene ponudbe sprejema oskrbnništvo grajščine v Trebnjem na Kranjskem. (187—1)

Dobrega mesarskega psa,

82 centimetrov visocega prodaja gospa Neža Jerše v Žužemberku. (190—1)

Šest strojev

za koruzo ružit, prav dobro izdelanih, ima še za prodati Janez Kette na Dvoru pri Žužemberku.

V Bajnofu pri Rudolfovem so na prodaj

mnogovrstna fina vina

po nizki ceni. (184—1)

Srnjak,

3 mesece star, popolnoma vdomačen, koji gre kakor psiček za domačim človekom, je na prodaj pri Jože Veseli-u v Zamostecu pri Sodražici za 9 gld., na kolodvor v Ljubljano 10 gld. (188)

Oskrbništvo grajščine Gradac pri Metliki
prodaja

ogljje za kovače

in tudi

drva v metrih zložene

na Padešu in Peščeniku. (191—1)

Janez Nahtigal iz Brega šte. 3, blizu trga Žužemberka, zagradske fare, proda svoj

mlin

s petimi tečaji, petimi stopami. žago, dalje 4 orale in 522 štirj. sežnjevi zemljišča, 9 minut od deželne ceste, eno uro od trga; vse je v dobrem stanu. Cena se zve pri lastniku. (169—3)

Proda se iz proste roke

lep vinograd, s zidano, z opeko krito in obokano zidnico, katera se lahko priredi za klet, hlev — in zgoraj stanovanje z dvema sobama. Zraven vinograda je hosta, njiva, sadunosnik. Vse posestvo obsega nad devet orolov ter je v prijetnem kraju, v bližini okrajne ceste iz Čermošnic ali Slateneka v Gaberje. Plačilni pogoji so ugodni. Več pove Franc Kastelic v Novem Mestu, št. 87. [182]

Naznanilo

zaradi

prodajanja strojev.

Izvedela sem, da razširjajo agentje, kateri potuje nabirajo naročila na stroje, vest, da ne vodim več mojega pokojnega soproga g. Frana Detter-ja trgovine s stroji.

To je povse neresnična vest in zategadelj naznanjam, da bodem tudi še nadalje vodila trgovino s stroji in se trudila postreči p. n. kupovalcem z izbornimi stroji vsake vrste.

V Ljubljani, dne 12. junija 1892.

Ana Detter udova.

(157-3)

Dva dijaka

iz boljše hiše sprejme za bodoče šolsko leto na hrano in stanovanje jako solidna družina v Novem Mestu. Več pove vredništvo „Dol. Novic“.

(160)

Turbine in kolesa za na vodo, parne mašine, parne kotle, kakor tudi mašine za obdelovanje lesa in prav posebno dobre žage, ponuja po jako nizkih cenah

(80-6)

Tönniesova fabrika za mašine v Ljubljani.

Na prodaj je iz proste roke hiša

v Kandiji poleg Novega Mesta; hiša ima dve sobi, tri kleti, blev za živino in prešiče in pōd, vse je pod jedno streho; na koncu hiše je vrt s češpljami zasajen in ograjen, k hiši spada njiva z 8 mernikov posetve; proda se z letino vred. Več se izve pri lastniku Jožefu Staniša štev. 34 v Kandiji.

(173-8)

Saccharin

(Zuckerextract).

Sladkorjev izvleček, 275 krat slajši od sladkorja ter posebno pripraven za gostilničarje, dobiva se v zavitkih po 1 gld. in 2 gld. pri

Franc Gschella, (183-1)

trgovec z mešanim blagom v Radečah pri Zidanem mostu.

Lepo posestvo na prodaj!

V Šent-Lurju pri Franc Zupančiču je na prodaj hiša na lepem prostoru in vse stanovanje v dobrem stanu, četrt ure od železnične postaje; dalje 2 orala 225□ sežnje travnikov, 1200□ sežnje vinograda, 37 oralov 177□ sežnje hoste, skupnega zemljišča je 56 oralov, vse je prve vrste. Kdor želi to posestvo kupiti naj se oglasi pri lastniku Fran Zupančiču v Šent-Lurju h. št. 19, pošta Mirnapeč, kjer se izve tudi cena.

ZACHERLIN

(172-8)

je najbolj sloveče sredstvo proti mrčesu.

Znamenja občudovanja vrednega delovanja Zacherlina

so: 1. zapečaten steklenica, 2. ime „Zacherl“.

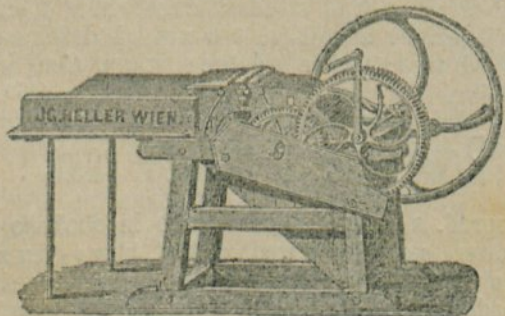
Novo Mesto: Adolf Panzer.

Mokronog: B. Šbil.

Litija: Lebinger in Bergmann.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo

mlatilnice, čistilnice za žito,

trijérje, slamoreznice, mlīne za sadje, stiskalnice za sadje, vino in grozdje,

kakor tudi vse druge stroje in priprave

za kmetijstvo, vinarstvo in sadjerejstvo itd.

priporoča v najnovejši in najboljši obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,

2/2 PRATERSTRASSE 78.

Ilustrovani zapisniki in pohvalna pisma v slovenskem, hrvatskem, nemškem in laškem jeziku po zahtevanju brez plačno in franko. — Čas za poskušnje — garancija, ugodni pogoji. Zopet znižane cene.

(94-10)